

СТАНОВИЩЕ

върху дисертация на тема:

„ГЕЙМИФИКАЦИЯ В ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИ БЪДЕЩИ УЧИТЕЛИ“

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
област на висше образование: 1. Педагогически науки
професионално направление: 1.2. Педагогика
докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика“

Автор: **Валерия Ивелинова Иванова**

Научен ръководител: **проф. д.н. Наталия Иванова Витанова**

Настоящото становище е разработено при спазване изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилник за развитието на академичния състав в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ и в изпълнение на Заповед на Ректора № РД-16-114/22.06.2022 г. за определяне на състава на научното жури.

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите

След обсъждане на проект на дисертационния труд на заседание на катедра „Социална и специална педагогика“ при Педагогически факултет на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, проведено на 07.06.2022 година в изпълнение на Правилника за развитието на академичния състав в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ е открита процедура за публична защита на дисертацията на тема „Геймификация в обучението на студенти бъдещи учители“ на редовен докторант Валерия Ивелинова Иванова, изпълнила всички изисквания в рамките на обучението си и отчислена с право на защита със Заповед № РД-10-326/28.06.2021 г.

Предложеният за рецензиране дисертационен труд, съдържащ увод, две глави, заключение, литература и приложения в обем от 188 страници, е **оригинално авторско изследване, добре замислено, проектирането, организирано и реализирано, с ясно очертана изследователска перспектива.** Представената библиографска справка, включваща 136 заглавия, предимно на латиница е представителна за проблематиката на дисертационното изследване и включва водещи изследователски търсения и резултати в неговото предметно поле. Отчитам ограничения брой публикации, особено на български език в полето на дисертационното изследване и положените усилия от докторанта в хода на понятийно-терминологичните уточнения и анализи.

В увода са **мотивирани изследователските търсения** и е обоснована актуалността на тематиката. **Определени с необходимата компетентност** са основните **методологически параметри на изследователската визия** в тяхната логическа последователност, като част от концептуалната рамка на дисертационното изследване.

Дори да е обосновано наличието на два предмета на изследване, един в увода, друг във втора глава – „предмет на емпиричното изследване“, то следва двата предмета да са в достатъчна степен обвързани, а така предложените разширяват полето на изследователски търсения и надхвърлят изискванията за дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“. Разграничаването на „задачи на емпиричното изследване“ от задачите, позиционирани непосредствено след целта на дисертационното изследване в увода има известна логика.

Първата глава „Теоретична постановка на проблема“, въпреки недостатъчно индикативното си заглавие предлага **широка палитра от анализи на концептуално, понятийно и дидактическо равнища на обговаряне на проблематиката**, свързана с аспекти на геймификацията, същност, видове, елементи на геймификация и приложението им в образованието както в историческа ретроспекция, през съвременните теории и технологии, така и в изследователски проекции за бъдещето. Съдържателно са представени и осмислени акценти в посока на: (1) история на възникването на понятието геймификация и теоретичната база, върху която се основават изследванията върху концепта; (2) основни прилики и разлики между играта, геймификацията и игрово базираното обучение; (3) характеристики на геймификацията и основните видове геймификация; (4) приложение на геймификацията в различни сектори и в частност в образованието; (5) основни проблеми и възможни решения за приложение на геймификацията в образователен контекст.

Във втората глава е представено **констативно емпиричното изследване** на геймификацията в процеса на обучение на студенти – бъдещи учители, насочено към установяване отношението на академичната общност към „геймификацията“ и нейното приложение в обучението на студентите в професионално направление 1.2. Педагогика.

Въпреки при първо приближение „експертна оценка“ и „анкетен метод“ да изглеждат недостатъчни като методи за едно задълбочено емпирично научно изследване, те са приложени с необходимата вещина, а резултатите от тях, подложени на допълнителна статистическа обработка, дават обективна научна информация, чието анализиране в контекста на декларираните изследователски намерения кореспондира с направените изводи.

Хипотезата на емпиричното изследване, а именно допускането, че академичната общност (преподаватели и студенти) познава възможностите и е с позитивни нагласи към „геймификацията“, но нейното приложение в обучението не е систематично и последователно, може да бъде само частично потвърдена или отхвърлена с приложените изследователски методи, още повече, че липсва статистическа обосновка чрез метод за проверка на хипотези.

С изключителна стойност е направената експертна оценка на дефиницията, на базата на която са изведени същностните характеристики на геймификацията. Заслужава внимание, обаче въпросът: Доколко отразеното в дефиницията може да се съотнесе към концептуалните допускания за „подход“ или по-скоро са акценти от една технологична операционализация (?)

Авторефератът отразява съдържателните акценти на дисертационното изследване с акцент върху емпиричните резултати и направените на базата на реализираната изследователска програма изводи, достатъчно добре структурирани и плод на реализирането на цялостната изследователска програма на докторанта.

Валерия Ивелинова Иванова е автор на **3 научни публикации** по тематиката на дисертационното изследване, удовлетворяващи изпълнението на минималните национални изисквания по Закона за развитие на академичния състав за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

2. Научни приноси

В резултат на дисертационното изследване е **изведена авторска дефиниция на понятието „геймификация“**, подкрепена от експертна оценка с необходимата статистическа достоверност.

С необходимата компетентност са **конкретизирани параметри на концепта „геймификация“** в контекста на подготовката на студенти – бъдещи учители и отношението на академичната общност за приложение на геймификацията в обучението.

Разработена е системата от критерии и показатели, както и инструментариум за изследване на отношението на университетските преподаватели и студентите от професионално направление 1.2. Педагогика към изследваната проблематика, а именно: (1) доколко и кои информационни технологии и кои от средствата на геймификацията се използват в процеса на обучение, (2) възможности за приложение на геймификацията в процеса на обучение, (3) професионалното общуване и квалификация.

3. Заключение

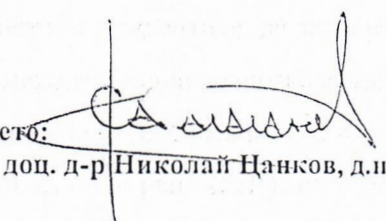
Представеният за рецензиране дисертационен труд съдържа научни или научно-приложни резултати и показва, че докторантът притежава теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания, което е в синхрон с изискванията на Закона за развитието на академичния състав и Правилника за неговото прилагане.

В бъдеще Валерия Ивелинова Иванова следва да разшири изследователската програма по отношение на разработване и апробиране на конкретни технологични варианти за приложение на геймификацията в обучението на студентите, да активизира своята публикационна активност, за да си гарантира международна разпознаваемост в списания, включени в системата за реферирание и индексирание, т. е. с импакт фактор (IF), отразени в електронната база данни Web of Science и импакт ранг (SJR), отразени в електронната база данни SCOPUS.

Налице са достатъчно основания да предложи с достатъчна убеденост на членовете на уважаемото научно жури на Валерия Ивелинова Иванова да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ на базата на защитен дисертационен труд на тема: „Геймификация в обучението на студенти бъдещи учители“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика.

01.08.2022 година

Изготвил становището:

доц. д-р Николай Цанков, д.п.